

Project 'Functie en plaats van de logopedie in de Nederlandse gezondheidszorg'

M. F. Raaijmakers, J. Dekker

In februari 1993 is het project 'Functie en plaats van de logopedie in de Nederlandse gezondheidszorg' van start gegaan. Dit project vormt een onderdeel van het masterplan voor kwaliteitsbevordering van de NVLF (NVLF, 1991) en wordt uitgevoerd bij het Nederlands Instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg (NIVEL). Het project wordt gesubsidieerd door het Ministerie van WVC.

In de afgelopen maanden zijn veel logopedisten op een of andere wijze in contact gekomen met dit project; hetzij door deelname aan het enquête-onderzoek, of door deelname aan het registratie-onderzoek. Dit verslag is bedoeld om deze logopedisten en andere belangstellenden op de hoogte te stellen van de (onderzoeks)activiteiten die het afgelopen jaar zijn uitgevoerd, hoewel er nog geen concrete resultaten voorhanden zijn.

Het project moet leiden tot een algemene beschrijving van het beroep logopedie. Het gaat er om dat antwoord wordt verkregen op ondermeer de volgende vragen:

- met hoeveel en welke soort verwijzers hebben logopedisten te maken?
- met welke andere disciplines worden contacten onderhouden?
- wat zijn kenmerken van patiënten die bij de logopedist komen?
- welke diagnoses stellen logopedisten bij hun patiënten?
- wat is de aard en omvang van de logopedische behandeling/begeleiding?

Het gaat dus niet om gedetailleerde studies van alle mogelijke patiënten en/of behandelingen, maar om een breed inventariserend onderzoek, waarmee basisgegevens worden verkregen over het beroep. Op dit moment ontbreken zulke gegevens nog vaak, waardoor -zowel voor relatieve buitenstaanders als

voor logopedisten zelf- de wijze waarop het beroep uitgeoefend wordt onvoldoende inzichtelijk is. Dergelijke basisgegevens zijn belangrijk voor het richting geven aan kwaliteitsbeleid voor de logopedie en voor het plannen van toekomstig onderzoek, bijvoorbeeld onderzoek naar het effect van behandelingen. Verder is het de bedoeling dat de verkregen gegevens worden gebruikt als een referentiepunt voor de Landelijke Logopedie Registratie (dat op dit moment in een ander project uit het masterplan wordt ontwikkeld). Om de gegevens te verzamelen worden twee deelonderzoeken uitgevoerd: een enquête en patiëntenregistratie. Beide onderzoeken zijn opgezet met de hulp van inhoudelijk deskundigen uit het werkveld.

Eind vorig jaar is aan circa 550 logopedisten gevraagd om een *enquête* in te vullen. Deze *enquête* bevatte ondermeer vragen over de werksituatie van de logopedist en de contacten met verwijzers en/of andere disciplines. Het was verheugend te merken dat de meeste logopedisten de moeite hebben genomen om deze *enquête* te beantwoorden, ook al vroeg dat soms wat tijd. Op dit moment worden de gegevens uit de *enquête* verwerkt. De resultaten zullen over enige tijd in dit tijdschrift worden gepubliceerd.

Het onderzoek omtrent een *patiëntenregistratie* is opgezet met een andere groep logopedisten. Hierbij wordt aan logopedisten gevraagd om geanonimiseerd gegevens over hun patiënten te noteren in een daarvoor ontwikkeld registratieformulier. Het registratieformulier bestaat uit drie delen: algemene patiëntgegevens (geboortedatum, geslacht, verwijzer enzovoorts), de logopedische diagnose en een deel over de behandeling/begeleiding. Voor het deel over de logopedische diagnose wordt gebruik gemaakt

van de eerder ontwikkelde indeling van diagnoses, die is gebaseerd op de ICIDH (Raaijmakers en Dekker, 1993a/1993b). In het deel over de behandeling/begeleiding wordt ondermeer gevraagd naar de doelen, aspecten van de behandeling/begeleiding, en de resultaten van de behandeling/begeleiding (in termen van het bereiken van de gestelde doelen).

Vanaf september 1993 worden in meer dan honderd praktijken/afdelingen logopedie de gegevens van patiënten geregistreerd. De deelnemers zijn werkzaam in vrijgevestigde praktijken, intramurale instellingen, speciaal onderwijs en basisonderwijs/BAGD/GGD. In totaal zullen gegevens van zo'n 1800 patiënten worden geregistreerd. Na verwerking van de formulieren zal in vervolpublicaties worden gerapporteerd over de resultaten. De resultaten zullen inzicht verschaffen in ondermeer de logopedische diagnose, de aard en omvang van de behandeling/begeleiding en de relatie tussen deze twee.

Het zal duidelijk zijn dat er door de deelnemende logopedisten veel werk is verzet. Over enkele maanden leest u meer over de resultaten van dit project. Voor meer informatie kan contact worden opgenomen met het NIVEL.

Literatuur

- NVLF (1991). *Kwaliteitsbevordering in de logopedie*. Interne nota. Gouda: Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie.
- Raaijmakers, M. F., J. Dekker, (1993a). *Toepassing van de ICIDH in de logopedie*. Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie (NVLF)/Nederlands instituut voor onderzoek van de eerstelijnsgezondheidszorg (NIVEL).
- Raaijmakers, M. F., J. Dekker, (1993b). De ICIDH in de logopedie. *Logopedie en Foniatrie*, 65, 140-146.

Auteurs

- De auteurs zijn verbonden aan het NIVEL, Postbus 1568, 3500 AN Utrecht, telefoon 030-319946.